

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Журнал заснований у 1918 році

**ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Серія: Публічне управління та адміністрування

Том 35 (74) № 4 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

Головний редактор:

Горник В.Г. – доктор наук з державного управління, професор, директор Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Члени редакційної колегії:

Дегтяр О.А. – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління та бізнес-адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Євменшкіна О.Л. – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління, туризму та готельно-ресторанної справи, Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського;

Корнєєв В.В. – доктор економічних наук, професор, декан факультету фінансів та цифрових технологій, Державний податковий університет;

Кравченко С.О. – доктор наук з державного управління, професор, головний консультант відділу правової та антикорупційної політики Національного інституту стратегічних досліджень;

Кучабський О.Г. – доктор наук габлітований, професор кафедри географії регіонального розвитку, Гданський університет (м. Гданськ, Республіка Польща);

Марова С.Ф. – доктор наук з державного управління, професор, провідний науковий співробітник Науково-дослідної лабораторії публічної безпеки громад, Донецький державний університет внутрішніх справ;

Міхальські Томаш – доктор наук габлітований, професор кафедри океанографії, Гданський університет (м. Гданськ, Республіка Польща);

Сімак С.В. – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління, туризму та готельно-ресторанної справи, Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського;

Шведун В.О. – доктор наук з державного управління, професор, Начальник наукового відділу з проблем управління у сфері цивільного захисту навчально-науково-виробничого центру, Національний університет цивільного захисту України.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

**Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
(протокол № 3 від 4 жовтня 2024 року).**

Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського.
Серія: Публічне управління та адміністрування» зареєстрований друкованим медіа
(рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1136 від 11.04.2024 року).

Журнал включений до Переліку наукових фахових видань України
(категорія «Б») за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
відповідно до Наказу МОН України від 17.03.2020 № 409 (додаток 1)

До 8 квітня 2021 р. журнал виходив під назвою «Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління».

У зв'язку зі зміною назви журналу було внесено відповідні зміни до Переліку наукових фахових видань України на підставі Наказу МОН України від 29.06.2021 № 735 (додаток 3).

Журнал включений до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus International (Республіка Польща).

Сторінка журналу: www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua

ISSN 2663-6468 (print)
ISSN 2663-6476 (online)

© Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, 2024

Маловічко С.О. ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....	106
Петрик О.Л. РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПРАКТИЧНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТУ УЧАСТІ ДЕРЖАВИ ПАРТИСИПАТИВНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ІНСТРУМЕНТУ РЕІНТЕГРАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ.....	113
Руснак О.А. ПРОБЛЕМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В КОНТЕКСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	118
Сітніков О.О. РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	126
Харечко Д.О. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ РІВНЯ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ГРОМАДЯН ЯК МЕХАНІЗМ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ УКРАЇНИ.....	134
Харченко В.В. СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ ЗАСАДИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	140
Царук В.В. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ДЕСТИНАЦІЄЮ. ЇЇ ПРИВАБЛИВІСТЬ ТА ВПЛИВ НА ВИБІР ТУРИСТІВ.....	145
Цибулько Ю.О. СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	152
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ	
Кучменко В.О., Єнічев М.І. МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	159
Суходоля О.М., Кравченко С.О. ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У СФЕРІ ЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ».....	164
Узденова Ю.М. ГІБРИДНА ВІЙНА: СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ ТА КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ.....	172
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	
Горник В.Г., Євмешкіна О.Л., Сімак С.В. ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ МАЙНОВИХ ВІДНОСИН У СУСПІЛЬСТВІ.....	180
Іванова Т.В. РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	186
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	193

Цибулько Ю.О.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена аналізу сучасного стану інвестиційної політики в Україні. Досліджуються основні тенденції та виклики, що впливають на інвестиційний клімат у країні, зокрема правові, економічні та політичні аспекти. Проаналізовано сучасне інвестиційне середовище України, яке стикається з численним рядом проблем, такими як політична нестабільність, економічні коливання, зміни законодавства, вплив глобальних ринків. Окрім цього, також досліджено вплив безпекових факторів, соціальну напругу та міграційні процеси. Розглянуто заходи, які впроваджуються органами публічної влади України для покращення інвестиційної привабливості через вдосконалення правової бази. Зокрема, значна увага приділяється реформам, що спрямовані на захист прав інвесторів, спрощення регуляторних процедур, що має на меті зробити процес ведення бізнесу в Україні більш прозорим і доступним для іноземних та внутрішніх інвесторів. Особливу увагу приділено аналізу ролі міжнародних організацій та фінансових інституцій у формуванні інвестиційної політики України. Досліджено важливість участі України у міжнародних програмах розвитку, які забезпечують приток іноземного капіталу та сприяють економічній стабільності навіть в умовах правового режиму воєнного стану. Виокремлено важливість боротьби з корупцією, як одну з ключових задач, для підвищення інвестиційної привабливості України на міжнародному рівні. Надано рекомендації щодо подальших кроків для створення стабільного та сприятливого інвестиційного середовища, серед яких основними є необхідність подальшого удосконалення правової системи, що включає реформування судової гілки влади, забезпечення ефективної боротьби з корупцією та покращення захисту прав власності. Висновки статті підкреслюють, що для досягнення цілей стабільного розвитку важливо впроваджувати комплексний підхід, який передбачає активну координацію між різними гілками влади, залучення приватного сектору та міжнародної спільноти.

Ключові слова: інвестиційна політика, інвестор, інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість, економічний розвиток, держава, органи публічної влади.

Постановка проблеми. Аналіз сучасного стану інвестиційної політики в Україні є надзвичайно актуальним з огляду на важливість залучення інвестицій для економічного розвитку нашої держави. Інвестиції є ключовим фактором подальшої відбудови України, зростання ВВП, створення нових робочих місць та підвищення конкурентоспроможності на міжнародних ринках. В умовах наявних воєнних, економічних та політичних викликів, що стоять перед Україною, дослідження ефективності існуючих інвестиційних стратегій та виявлення шляхів їхнього покращення є критично важливими для забезпечення стабільного та стійкого економічного розвитку. Крім того, вдосконалення інвестиційного клімату сприятиме інтеграції України до світової економіки та посиленню її позицій на міжнародній арені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження та публікації, присвячені інвестиційній політиці в Україні, висвітлюють низку важливих аспектів, пов'язаних з інвестицій-

ним кліматом, економічними реформами та залученням іноземних інвестицій. Зокрема, в роботах українських дослідників, таких як Ю. Руснак та Н. Резник, аналізується вплив політико-правових чинників на інвестиційну привабливість України [12, с. 102–103].

Проведений огляд літератури показує, що значну увагу дослідники приділяють питанням поліпшення регуляторного середовища та боротьби з корупцією, що є ключовими факторами для створення сприятливого інвестиційного клімату. Наприклад, дослідження В. Важинського, та І. Опришко демонструють позитивний вплив антикорупційних заходів на зростання інвестиційної активності та привабливості України [11, с. 20–25].

Міжнародні організації, такі як Світовий банк та Міжнародний валютний фонд, у своїх звітах наголошують на важливості інституційних реформ та стабільної макроекономічної політики для залучення інвестицій. Звіти цих організацій містять рекомендації щодо необхідності удосконалення

правової бази, зокрема, щодо захисту прав інвесторів та зменшення адміністративних бар'єрів [14].

У численних статтях також аналізується роль іноземних інвесторів у розвитку української економіки. Дослідники зазначають, що для ефективного залучення іноземного капіталу необхідно створити прозорі та стабільні умови, які б відповідали міжнародним стандартам. Наприклад, І. Причепя, О.Сметанюк та О. Ратушняк підкреслюють значення міжнародних угод про захист інвестицій та необхідність інтеграції України у глобальні економічні процеси [10, с. 2–4].

Таким чином, аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про важливість проблематики інвестиційної політики в Україні для подальшого розвитку держави та необхідність подальших реформ для забезпечення стабільного економічного зростання, залучення інвестицій.

Постановка завдання. Метою цієї статті є всебічний аналіз сучасного стану інвестиційної політики в Україні, а також визначення основних тенденцій і викликів, які постали перед нею. Окрім того основним завданням є розробка рекомендацій щодо покращення інвестиційного клімату та залучення іноземних і внутрішніх інвестицій з метою забезпечення стійкого економічного розвитку України.

Виклад основного матеріалу. Дослідження сучасного стану інвестиційної політики в Україні є складним та багатограним явищем, яке потребує комплексного розгляду та аналізу особливостей сучасної інвестиційної політики, тенденцій та викликів, які постали перед нею, а також основних заходів, які реалізуються органами державної влади для її покращення.

Особливості сучасної інвестиційної політики. Наразі у вітчизняній науковій думці немає єдиного підходу до поняття інвестиційної політики. Часто українські науковці відзначають, що у найзагальнішому сенсі інвестиційна політика – це сукупність дій економічних агентів із забезпечення умов простого і розширеного відтворення капітальних ресурсів у регіоні або в державі в цілому, а сутність інвестиційної політики полягає в забезпеченні відтворення основних фондів виробничих і невиробничих галузей, їх розширенні і модернізації [4, с. 1]. Також інвестиційну політику визначають як визначення структурних та кількісних потреб в інвестиційних ресурсах, збільшення джерел фінансування, вибір пріоритетних напрямків фінансування та формування ефективної пропозиції для залучення інвестицій [4, с. 1]. Такий погляд дозволяє аналізувати інвестиційну політику з точки зору розвитку еко-

номіки, збільшення обсягу виробництва товарів та послуг. Водночас, такі підходи не відображають багатогранності поняття та зокрема, участі органів публічної влади.

Тому варто розглянути інший підхід вітчизняних науковців, які розглядають поняття «інвестиційної політики» в якості загальнодержавних принципів рішень та заходів, що визначають напрями використання капітальних вкладень у сферах і галузях економіки з метою забезпечення ефективності та пропорційності її розвитку, усунення міжгалузевих і внутрішньогалузевих диспропорцій, досягнення оптимальних співвідношень між розвитком матеріального виробництва і невиробничої сфери (А. Загородній) [2, с. 3]. На нашу думку, такий підхід максимально комплексно відображає значення державної політики для розвитку інвестицій.

Вважаємо, що державна інвестиційна політика має бути динамічною в частині розвитку законодавства. Так, вітчизняні науковці відзначають, що головною метою державної інвестиційної політики є залучення інвестицій в обсягах, що забезпечують реалізацію процесів диверсифікації виробництва та розширеного відтворення економіки, а результатом ефективної державної інвестиційної політики є створення умов для переходу до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки, яка неможлива без динамічного розвитку законодавства для стимулювання інвестицій [1, с. 16].

Водночас, є логічним, що інвестиційна політика, як і будь-яка інша, має відповідати поточним викликам, що стоять перед державою. Наприклад, Асоціація державних фінансових службовців Сполучених Штатів і Канади рекомендує всім урядам розробити всеосяжну письмову інвестиційну політику, яка повинна бути прийнята керівним органом та окремо уточнює, що інвестиційна політика описує параметри для інвестування державних коштів і визначає інвестиційні цілі, переваги або толерантність до ризику, обмеження на інвестиційний портфель, а також те, як інвестиційна програма буде управлятися та контролюватися [19]. Тобто, виділяються такі особливості інвестиційної політики, як систематизованість, цілеспрямованість, довгостроковість.

У свою чергу, посадовці Європейського Союзу відзначають, що сучасна інвестиційна політика спрямована на вирішення громадських занепокоєнь, пов'язаних із чинною системою захисту інвестицій та інвестиційного арбітражу [18]. Тобто, окремо виділяється така характерна риса інвестиційної політики, як реагування на громадську думку.

Основні тенденції та виклики, що впливають на інвестиційний клімат. Останніми світовими тенденціями інвестиційної галузі є тяжіння до нематеріальних активів та програмного забезпечення. Зокрема, про це йдеться у результатах дослідження Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO) «Всесвітній огляд інвестицій в нематеріальні активи» («World Intangible Investment Highlights»), здійсненого у партнерстві з італійською Luiss Business School (LBS). Отримані дані свідчать, що інвестиції в нематеріальні активи, такі як бренди, дизайни, дані та програмне забезпечення, зросли втричі швидше за останні 15 років, ніж інвестиції у фізичні активи, такі як фабрики та обладнання, причому у Швеції, США та Франції спостерігається найбільш інтенсивна діяльність, а Індія має найбільшу тенденцію до зростання [20, с. 3].

У свою чергу, інвестиційна політика Європейського Союзу тяжіє до важливості стійкого регіонального розвитку. На думку вчених, вона ґрунтується на відповідних засновницьких договорах і принципах функціонування єдиного внутрішнього ринку, що забезпечує вільний рух капіталу в межах об'єднання та ефективно його освоєння країнами-членами, а в основі механізму реалізації інвестиційної політики ЄС лежить завдання оптимізації розподілу капіталу в межах інтегрованої Європи та забезпечення стійкого економічного зростання регіону [10, с. 3].

Для України наразі найбільший вплив на інвестиційну політику та відповідний клімат мають воєнні ризики. Зокрема, науковці до російського повномасштабного вторгнення відзначали, що Україна є привабливою для інвестицій і знаходиться в тренді світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні [9, с. 343].

Відповідно, з початком війни додалися питання, пов'язані з безпекою, міграцією населення, небезпекою обстрілів, втратою територій і потужностей тощо. Це знайшло своє відображення у відповідних показниках профільних рейтингів. Так, відповідно до дослідження А. Дамодарана зі Школи бізнесу Стерна при Нью-Йоркському університеті (США), Україна у 2023 році входила до 20-ки держав, які мають високий інвестиційний ризик (ймовірність знецінення інвестицій або втрати доходів) [16]. Україна входить до другої групи з показником ризику 18,2% на рівні з Аргентиною, Кубою, Ганою, Росією, Шрі-Ланкою, Замбією, Гаїті, Північною Кореєю, Малаві, Сьєрра-Леоне, Сомалі. Найвищий інвестиційний ризик (показник 24,8%)

мають такі держави, як Білорусь, Ліван, Венесуела, Судан та Сирія – автор окремо зазначає, що ці країни втягнуті у військові конфлікти або переживають гостру економічну кризу.

Водночас, активні процеси зближення з Європою дають початок позитивним трендам. Як відзначають експерти Центру Разумкова, у 2023 році євроінтеграційні кроки призвели до поступового нарощування обсягів прямих іноземних інвестицій, які надходили до України [6, с. 11]. Зокрема, головним зовнішнім інвестором виступали країни ЄС, на які щорічно припадає 60-80% загальних обсягів припливу прямих іноземних інвестицій в Україні [6, с. 11].

Окремо експерти зазначають, що іноземних інвесторів навіть зараз приваблює в Україні близькість до ЄС і можливості, які відкриються після вступу країни в Євросоюз. Серед основних причин – набагато дешевша, ніж в інших державах, робоча сила, що збільшує рентабельність потенційного виробництва [3].

Також відзначається наявний тренд на укріплення позицій іноземних компаній в Україні. Так, директор з інвестицій Capital Times Артем Щербина зазначає, що за 2022-2023 роки в Україні основними закордонними інвесторами в корпоративному сегменті виступали компанії (бренди), що вже мали потужності в Україні на момент повномасштабного вторгнення, водночас, більшість зазначених міжнародних корпорацій виділяли кошти на релокацію виробництва, ремонт пошкоджених об'єктів, соціальні проекти [8]. За його словами, як правило, такі компанії використовують послуги Офісу з залучення та підтримки інвестицій («інвестнянь») [8].

Окремо варто наголосити, що органи публічної влади України звітують про позитивні тенденції в інвестиційній сфері. Так, за даними Національного банку України, обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України (залишків) (інструменти участі в капіталі та боргові інструменти) станом на 31 березня 2024 року становив 55 786, 6 млн. дол. США. Повідомляється, що інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності і станом на 31 березня 2024 найвагоміші обсяги прямих інвестицій (залишків) були спрямовані до підприємств промисловості (38,9%) та установ та організацій, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (17%) [7].

Згідно даних, які публікує у своїх звітах Міністерство економіки України, станом на липень 2024 року до основних країн-інвесторів належать Кіпр–31,6%, Нідерланди–20,8%, Швейцарія–4,2%,

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії – 4,8%, Німеччина – 4,3%, Австрія – 3,5%, Люксембург – 2,7% і Франція – 2,6% [7].

Заходи, які впроваджуються органами публічної влади для покращення інвестиційної привабливості. Для розвитку інвестиційної привабливості України та підтримки економіки, варто відзначити такі найголовніші кроки органів публічної влади України:

- прийнято Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні»;

- напрацьовано зміни до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні»;

- прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями»;

- прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків» [7].

Таким чином були впроваджені наступні нові форми державної підтримки інвестиційних проектів [7]:

- компенсація підключення до інженернотранспортних мереж;

- компенсація збудованих об'єктів інженернотранспортної інфраструктури, необхідних для реалізації інвестиційного проекту;

- звільнення від відшкодування втрат лісогосподарського виробництва;

- передбачені видатки спецфонду державного бюджету України в обсязі 3 млрд гривень для отримання компенсації до 30% вартості проекту.

- створення індустриальних парків (станом на липень 2024 року зареєстровано 81 індустриальний парк по всій території України). Для цього у держбюджеті на 2024 рік передбачено 1 млрд гривень;

- страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків.

Роль міжнародних організацій та фінансових інституцій у інвестиційній політиці України. Водночас, варто зазначити, що з початку повномасштабного російського вторгнення, зросла роль міжнародних організацій та фінансових інституцій для України та її інвестиційної політики зокрема.

Так, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), який є найбільшим інституційним інвестором в Україні, надав Україні 2,1 млрд євро у 2023 році та 1,7 млрд євро у 2022 році [5]. Упро-

довж 2022-2023 років ЄБРР вдалося мобілізувати для України близько 1,6 млрд євро донорських коштів включно з нефінансованими гарантіями, з них майже половину донорських ресурсів надав Європейський Союз, а значні внески зробили Канада, Норвегія, Іспанія та Нідерланди [5]. Це говорить як про масштабність ролі ЄБРР у підтримці України так і велику роль нашої держави для світової економіки.

Наразі ЄБРР має 5 пріоритетних сфер інвестицій в Україні: енергетична безпека, життєво важлива інфраструктура, продовольча безпека, торгівля та підтримка приватного сектору [5]. Відповідно до наявних викликів, з кінця 2023 року основною стала енергетична безпека – виділено кредит 200 млн. євро для НАК «Нафтогаз України» за підтримки Норвегії та Нідерландів для створення стратегічних запасів природного газу на вже другий опалювальний сезон з початку російського вторгнення, кредит 150 млн. євро для НЕК «Укренерго» під державну гарантію за підтримки Норвегії та Італії у складі великого пакету фінансування для забезпечення енергетичної безпеки [5].

Також ЄБРР продовжує підтримку реформ в Україні, зокрема – через Українську архітектуру реформ та Бізнес-омбудсмена працює з Урядом та іншими органами публічної влади України над питаннями євроінтеграції та виконанням вимог ЄС, розвитку платформи цифрових закупівель ProZorro [5]. Це підкреслює стратегічну роль ЄБРР в інвестиційній політиці України.

Серед інших найбільших донорів варто відзначити Світовий банк, який з лютого 2022 року мобілізував майже 38 млрд доларів у вигляді екстреного фінансування, зобов'язань та гарантій, включно з грантами, гарантіями та пов'язаним паралельним фінансуванням з боку США, Великої Британії, Канади, країн Європи та Японії [13]. Це свідчить про масштабні зусилля іноземних партнерів у підтримці України.

Окремо Світовим банком понад 20 млрд доларів надано в рамках проекту «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління» (PEACE), який допомагає забезпечити виплату заробітної плати урядовцям та освітянам, пенсій людям похилого віку, виплату за надані медичні послуги, та фінансування соціальних програм для вразливих верств населення [13].

Також Світовий банк заснував Цільовий фонд підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (URTF), в рамках якого фінансуються проекти, спрямовані на ремонт пошкодженої інфраструктури, відновлення надання

державних послуг та підтримку економічної діяльності у сферах охорони здоров'я, енергетики, логістики, сільського господарства та житлово-комунального господарства [13].

Іншим потужним іноземним партнером України є Міжнародний валютний фонд (МВФ). Так, 22 грудня 2023 року схвалено протокольним рішенням проект Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на виконання структурного маяка, передбаченого Меморандумом про економічну та фінансову політику з МВФ. [17].

У МВФ зазначають, що метою Дорожньої карти є формування контексту, бачення, основних принципів та напрямів побудови цілісної, стійкої та ефективної системи управління публічними інвестиціями, яка забезпечує планування інвестиційних проектів на основі стратегічних пріоритетів та середньострокової бюджетної рамки, здійснення їх відбору відповідно до уніфікованих та прозорих процедур і чітких критеріїв та реалізацію в межах запланованих строків та фінансування [17].

Так, Дорожня карта передбачає публічні інвестиції в рамках стратегічного та середньострокового бюджетного планування та створення Стратегічної інвестиційної ради, створення на основі оновленої методологічної бази управління публічними інвестиціями єдиної ІТ-екосистеми, розширення процедур управління публічними інвестиціями на всі інвестиційні проекти з відбудови, розбудову спроможностей з управління публічними інвестиціями на центральному та місцевому рівні тощо [17].

Підсумовуючи, можна сказати, що зусилля іноземних партнерів спрямовані на забезпечення підтримки України під час війни, її реформування та створення позитивного інвестиційного клімату, розвитку економіки.

Рекомендації щодо подальших кроків для створення стабільного та сприятливого інвестиційного середовища. Вітчизняні вчені визначають такі пріоритетні напрями реалізації державної інвестиційної політики, як мінімізація інвестиційних ризиків з одночасною максимізацією прозорості майнового стану учасників, зниження трансакцій-

них витрат через запровадження системи державної підтримки інвестиційної діяльності, розробку і запровадження системи державного страхування приватних інвестиційних ризиків [15, с. 9].

На нашу думку, для розбудови інвестиційного середовища, Україні варто:

– провести реформу судових, податкових та правоохоронних органів для забезпечення дотримання прав і свобод усіх акторів інвестиційного середовища;

– реформувати та оптимізувати податкове навантаження на інвестиції;

– розробити та реалізувати програму повернення українських біженців з-за кордону, приваблення іноземних мігрантів з інших держав;

– розробити стратегічні документи розбудови інвестиційного середовища, визначити довгострокові цілі та за допомогою іноземних партнерів, розпочати їх реалізацію;

– максимально швидко гармонізувати вітчизняне законодавство до норм Європейського Союзу, пришвидшити євроінтеграційні процеси.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, інвестиційна політика, як і будь-яка інша, є відповіддю держави на поточні виклики. Сучасний стан інвестиційної політики, з огляду на повномасштабну війну та втрати територій, є позитивним та свідчить про стійкість України, здатність навіть в наявних умовах приваблювати інвестиції, розвивати економіку та продовжувати наближення до Європейського Союзу.

Підтримка України іноземними партнерами свідчить про їх зацікавленість в майбутньому вкладенні інвестицій в нашу державу, подальшому співробітництві та розвитку спільних проектів. Для розвитку інвестиційної привабливості Україні варто провести низку реформ (судової, правоохоронної, податкової тощо) та продовжувати євроінтеграційні процеси.

Подальші дослідження повинні бути спрямовані на створення ефективної інвестиційної політики, яка враховуватиме сучасні виклики, стимулюватиме економічне зростання та забезпечить сталий розвиток України.

Список літератури:

1. Богданенко А. Державна інвестиційна політика в системі факторів економічного розвитку України. *Публічне урядування*. 2019. № 2 (17). С. 15–25. URL: <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-17-2-15-25> (дата звернення: 26.07.2024).
2. Бородінова Ю.Ю., Тимошенко Н.Ю. Економічна сутність та значення інвестиційної політики. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2016. С. 3–4. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/73389/68766> <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/73389> (дата звернення: 26.07.2024).
3. Війна – не перешкода. Інвестиції в Україну зростають, але для відновлення замало. Що треба зробити владі? *Ярослав Вінокуров* : веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2024/04/25/712862/> (дата звернення: 26.07.2024).

4. Гриценко Л. Л. Державна інвестиційна політика: сутність, цілі та завдання. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2012. Вип. 22 (2). С. 89–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2012_22%282%29__17 (дата звернення: 26.07.2024).
5. ЄБРР надав рекордні €2,1 млрд в Україні у 2023 році. Vanora Bennett : веб-сайт. URL: <https://www.ebrd.com/ebd-deploys-a-record-21-billion-in-ukraine-in-2023-ukr> (дата звернення: 26.07.2024).
6. Залучення добросовісних інвестицій. Грудень 2023. Центр Разумкова: веб-сайт. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2023/12/05/2023-PAKT-8.pdf> (дата звернення: 26.07.2024).
7. Інвестиційна діяльність в Україні за 1 квартал 2024 року. *Міністерство економіки України* : веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9cb46b66-6285-4f7f-a08e-f450f32f0cb2&title=InvestitsiinaDialnistVUkrainiZa1-Kvartal2024-Roku> (дата звернення: 26.07.2024).
8. Інвестують попри війну. Хто та скільки вкладає в Україну серед міжнародного та українського бізнесу? Огляд від інвестаналітика Артема Щербини. *Артем Щербина* : веб-сайт. URL: <https://forbes.ua/money/investuyut-popri-viynu-khto-ta-skilki-vkladae-v-ukrainu-sered-mizhnarodnogo-ta-ukrainskogo-biznesu-oglyad-vid-investanalitika-artema-shcherbini-08122023-17779> (дата звернення: 26.07.2024).
9. Нечипорук О. В. Світовий досвід формування інвестиційної політики держави. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 4. Т. 2. С. 343–348. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/11/vknu-es-2020-n-4-t2-284_60.pdf (дата звернення: 26.07.2024).
10. Причепя І. В., Сметанюк О. А., Ратушняк О. Г. Інвестиційна політика європейського союзу в межах зовнішньоекономічних зв'язків з Україною. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_5_34 (дата звернення: 26.07.2024).
11. Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі [Текст] : матеріали VII Міжнар. наук.- практ. конф. (Київ, 8–9 груд. 2022 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ. 2022. 382 с. URL: https://www.naiou.kiev.ua/files/antycoruptsia/2022/materialy_konf_081222.pdf (дата звернення: 26.07.2024).
12. Руснак Ю. І. Вплив політико-правових чинників на формування інвестиційного клімату. *Право і суспільство*. 2016. № 1(2). С. 101–105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1%282%29__20 (дата звернення: 26.07.2024).
13. Світовий банк і Україна: Закладання фундаменту для відновлення в умовах війни : веб-сайт. URL: <https://www.worldbank.org/uk/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-for-reconstruction-in-the-midst-of-war> (дата звернення: 26.07.2024).
14. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями – Міністерство закордонних справ України : веб-сайт. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/spivrobotnictvo-ukrayini-z-mizhnarodnimi-finansovimi-instituciyami> (дата звернення: 26.07.2024).
15. Таран Л. В. Напрями та цілі інвестиційної політики України в контексті національно орієнтованої економіки. *Теорія і практика юриспруденції*. 2020. 2(18). DOI: 10.21564/2225-6555.2020.18.217001 (дата звернення: 26.07.2024).
16. Україна у топ-20: які країни світу мають високий інвестиційний ризик : веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/10/16/infografika/ekonomika/ukrayina-top-20-yaki-krayiny-svitu-mayut-vysokuj-investycijnyj-ryzyk> (дата звернення: 26.07.2024).
17. Уряд схвалив Дорожню карту реформування управління публічними інвестиціями 25 грудня 2023 року : веб-сайт. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/news/uriad_skhvaliv_dorozhniu_kartu_reformuvannia_upravlinnia_publichnimi_investitsiyami-4358 (дата звернення: 26.07.2024).
18. EU Investment Policy. : web-site. URL: <https://www.bmaw.gv.at/en/Topics/International/Investment-Policy/EU-Investment-Policy.html> (дата звернення: 26.07.2024).
19. Government Finance Officers Association of the United States and Canada «Investment Policy» : web-site. URL: <https://www.gfoa.org/materials/investment-policy> (дата звернення: 26.07.2024).
20. World Intangible Investment Highlights. World Intellectual Property Organization (WIPO) in partnership with the Luiss Business School (LBS). URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-rn2024-32-en-world-intangible-investment-highlights.pdf> (дата звернення: 26.07.2024).

Tsibulko Yu.O. CURRENT STATE OF INVESTMENT POLICY IN UKRAINE

The article is dedicated to analyzing the current state of investment policy in Ukraine. It examines the main trends and challenges affecting the country's investment climate, particularly legal, economic, and political aspects. The modern investment environment in Ukraine is analyzed, which faces a range of issues, such as political instability, economic fluctuations, changes in legislation, and the influence of global markets. In addition, the impact of security factors, social tensions, and migration processes is also explored. The measures implemented by Ukraine's public authorities to enhance investment attractiveness through improving the legal framework are considered. In particular, significant attention is given to reforms aimed at protecting investors' rights and simplifying regulatory procedures, with the goal of making the business environment in Ukraine more transparent and accessible for both foreign and domestic investors.

Special attention is given to analyzing the role of international organizations and financial institutions in shaping Ukraine's investment policy. The importance of Ukraine's participation in international development programs, which ensure the inflow of foreign capital and contribute to economic stability even under the legal regime of martial law, is highlighted. The fight against corruption is emphasized as one of the key tasks for enhancing Ukraine's investment appeal on the international stage.

Recommendations are provided regarding further steps to create a stable and favorable investment environment, with the main priorities being the continued improvement of the legal system, including the reform of the judiciary, ensuring effective anti-corruption efforts, and improving the protection of property rights. The article's conclusions underscore that achieving the goals of sustainable development requires implementing a comprehensive approach that involves active coordination between different branches of government, engagement of the private sector, and the international community.

Key words: *investment policy, investor, investment, investment climate, investment attractiveness, economic development, state, public authorities.*